

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **J. S.**, bývajúcej v P., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. D. R., advokátom so sídlom v P. proti odporcovi **M. M.**, bývajúcemu v P., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. K. L., advokátkou so sídlom v P., **o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 28 C 151/2008, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17. septembra 2009, sp. zn. 8 Co 93/2009, 8 Co 94/2009 takto .

r o z h o d o l :

Dovolanie odporcu **o d m i e t a .**

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľke trovy dovolacieho konania v sume 294,35 Eur k rukám JUDr. D. R., do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 18. februára 2009 č.k. 28 C 151/2008-38 vypořiadal bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov konania tak, že do výlučného vlastníctva navrhovateľky prikázal nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. - čiastočný a na LV č. X. - čiastočný, K. a to byt č. 3 na prvom poschodí bytového domu, súpisné č. X. nachádzajúci sa v P., ako aj spoluvlastnícky podiel 53/1879 na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu, súpisné č. X. na parcele č. X., ako aj spoluvlastnícky podiel 53/1879 na pozemku parcela č. X. o výmere X. m², zastavané plochy a nádvoría, na ktorom je bytový dom postavený, spolu v hodnote 26 555,14 eur. Do výlučného vlastníctva odporcu prikázal motorové vozidlo Škoda Felícia, obývaciu stenu, gaučovú súpravu, televízor OTF, televízor Orava, HIFI vežu, horský bicykel, chladničku s mrazničkou a stacionárny bicykel. Súčasne vypořiadal aj pasíva a to úver č. X. zo dňa 6. novembra 2003 od Slovenskej sporiteľne, a.s. - nesplatenú časť k X. vo výške 626,42 eur a zostatok pôžičky poskytnutej D. Š., P.X. vo výške 1 294,56 eur, ktoré na seba preberá navrhovateľka a zostatok pôžičky poskytnutej matkou odporcu k X. vo výške 1 659,70 eur, ktorý na seba preberá odporca. Navrhovateľke uložil

povinnosť zaplatiť odporcovi na úplné vyrovnanie jeho podielu sumu 11 794,28 eur do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal. .

Osobitným uznesením z 28. apríla 2009 č.k. 28 C 151/2008-66 nepriznal odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

Na odvolania odporcu Krajský súd v Prešove rozsudkom zo 17. septembra 2009 sp. zn. 8 Co 93/2009, 8 Co 94/2009 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, uznesenie, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o návrhu odporcu na oslobodenie od súdnych poplatkov zmenil tak, že odporcovi priznal oslobodenie a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia k meritu veci uviedol, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho správne právne závery. Za presvedčivé považoval dôvody uvedené v jeho rozsudku, na ktoré v celom rozsahu odkázal. Osobitne sa vyjadril k jednotlivým námietkam odporcu uvedeným v jeho odvolaní, ktoré nepovažoval za opodstatnené. Dospel preto k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Rozhodnutie o náhrade trov odvolacieho konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu, vo výroku ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, podal včas dovolanie odporca, ktoré doplnila podaním jeho súdom ustanovená právna zástupkyňa. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok krajského i okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil existenciou vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom videl v tom, že v zápisnici spísanej pred súdom prvého stupňa nebol uvedený obsah jeho prednesov tak, ako ich interpretoval na pojednávaní, že v konaní pred súdom prvého stupňa mu nebolo umožnené brániť sa a uplatňovať svoje práva dostatočným spôsobom a že jeho postavenie v porovnaní s protistranou bolo slabšie a prístup súdu k účastníkom konania nebol rovnocenný. Poukázal na to, že ako laik sa nemohol v súdnom konaní účinne brániť, lebo nevedel, ako môže namietat nespokojnosť s vedením pojednávania a s protokolovaním jeho výpovede. Nemal vedomosť o tom, že v jeho prípade je možnosť žiadať už v prvostupňovom konaní o ustanovenie bezplatného právneho zástupcu z radov advokátov. Dovolanie odôvodnil aj v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p., t.j. že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť a v prípade, že splňa podmienky prípustnosti, ako nedôvodné zamietnuť. Zároveň žiadala priznať trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.). Dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom.

V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 28. februára 2010).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci

nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným).

S prihliadnutím na obsah dovolania, sa dovolací súd osobitne zamerlal na otázku, či konanie pred súdmi nižších stupňov netrpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom vylúčil účastníka konania z realizácie jeho procesných práv priznaných mu právnym poriadkom. Takýmto procesným právom účastníka je napr. byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali a pod.

Pokiaľ dovolateľ namietal proti zneniu zápisníc z pojednávania pred prvostupňovým súdom treba uviesť, že tieto tvrdenia odporcu sú v rozpore s obsahom zápisníc o pojednávaní, z ktorých nevyplýva, že by prvostupňový súd pri zaznamenaní obsahu prednesov odporcu do zápisnice postupoval v rozpore s právnymi predpismi a jeho vyjadrenia dezinterpretoval, či pozmenil. Odporca mal možnosť svoje výhrady proti prípadnému zneniu zápisnice uplatniť priamo na pojednávaní, prípadne podať písomne námietky proti jej zneniu (§ 40 ods. 3 O.s.p.), čo však neurobil. Jeho tvrdenia v tomto smere uvedené až v dovolaní, nie je preto možné považovať za tvrdenia zodpovedajúce skutočnosti.

Podľa dovolacieho súdu ani jeho námietka spočívajúca v tom, že v konaní pred súdom prvého stupňa mu nebolo umožnené brániť sa a uplatňovať svoje práva dostatočným spôsobom, že jeho postavenie v porovnaní s protistranou bolo slabšie a že prístup súdu k účastníkom konania nebol rovnocenný, nemá oporu v obsahu spisu. Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že dovolateľ nedospel k názoru o porušení rovnosti strán na základe nerovnakého prístupu súdu k obsahu procesných práv účastníkov konania, ale na základe

toho, ako súdy vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania. Hodnotenie dôkazov je ale činnosť súdu, pri ktorej súd hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich hodnovernosti, ich pravdivosti, zákonnosti a dôležitosti pri ustálení skutkového stavu. Námietky vadného hodnotenia vykonaných dôkazov nie sú preto spôsobilé založiť prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

K tvrdeniu dovolateľa, že v konaní pred súdom prvého stupňa nemal vedomosť o možnosti požiadať o ustanovenie bezplatného právneho zástupcu z radov advokátov treba uviesť, že súd prvého stupňa si svoju povinnosť poučiť účastníka o jeho procesných právach, vrátane možnosti požiadať o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov, splnil už svojim prvým úkonom voči odporcovi, a to uznesením z 6. júna 2008 č.k. 28 C 151/2008-16, ktoré mu bolo riadne doručené 11. júna 2008. Aj táto námetka odporcu je preto nenáležitá.

Dovolateľ teda neopodstatnene namietal, že súdy nižších stupňov mu nesprávnym postupom odňali možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. .

Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až e/ a g/ § 237 O.s.p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je. Napokon dovolateľ vady uvedené v týchto zákonných ustanoveniach ani nenamietal.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že konanie súdov nižších stupňov je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že uvedené námietky nespôsobujú existenciu vady v zmysle § 237 O.s.p. Námietky účastníka konania, ktorými vytýka súdu existenciu tzv. inej vady a omyl pri aplikácii práva, treba považovať za dovolacie dôvody podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p., ktoré však sami o sebe prípustnosť dovolania nezakladajú. Skutočnosť, že by konanie bolo postihnuté tzv. inou vadou, resp. že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania za predpokladu, ak je toto prípustné, nie však dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

So zreteľom na vyššie uvedené dôvody možno uzavrieť, že dovolanie odporcu smerovalo proti rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému podľa § 238 O.s.p. prípustné nie je; keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd

Slovenskej republiky jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.).

Navrhovateľka mala v dovolacom konaní úspech, preto jej patrí právo na náhradu trov konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). V dovolacom konaní navrhovateľke vznikli trovy v súvislosti s odmenou za právne služby poskytnuté advokátom. Odmena za jeden úkon právnej služby činí sumu 287,14 Eur, pričom patrí za jeden úkon právnej služby a to písomné vyjadrenie k dovolaniu z 15. apríla 2010 (§ 10 ods. 1 a 6 v spojení s § 14 ods. 1 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Z.z.) a jeden krát režijný paušál v rozsahu jednej stotiny výpočtového základu za úkon právnej služby (§ 16 ods. 3 uvedenej vyhlášky) v sume 7,21 Eur. Dovolací súd v zhode s doterajšou praxou (porovnaj napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. februára 2008 sp. zn. 2 Cdo 236/2007, z 13. októbra 2008 sp. zn. 3 Cdo 196/2008) vzal zreteľ k tomu, že právny zástupca navrhovateľky zastupoval navrhovateľku už v konaní pred obomi súdmi nižšieho stupňa, a preto pri rozhodovaní o výške trov právneho zastúpenia, nepriznal navrhovateľke náhradu trov právneho zastúpenia aj za úkon právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom. Celkove vznikli navrhovateľke trovy v sume 294,35 Eur, ktoré je odporca povinný zaplatiť na účet advokáta navrhovateľky (§ 149 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. decembra 2010

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová